

Svenska Byggnadsarbetareförbundets avtalskrav för 2017 avseende Teknikinstallationsavtalet VVS & Kyl

Sverige och Sveriges ekonomi utvecklas nu väl och byggbranschen och dess parter står inför en fantastisk men utmanande tid. Vi ska nu gemensamt bygga över 700 000 nyproducerade bostäder, samtidigt som det äldre fastighetsbeståndet, miljonprogrammen behöver renoveras och energieffektiviseras. Utöver detta behöver infrastrukturen byggas ut och uppdateras till 2000-talets krav.

Byggnads behöver, tillsammans med respektive motpart, vidareutveckla branschen och de gemensamt tecknade kollektivavtalen så att vi får en högre attraktionskraft som ger fler kvalificerade förmågor och en bredare rekryteringsbas.

Byggbranschen behöver ta krafttag kring ordning och reda så att seriöst företagande premieras och ett tryck mot sund och utvecklande konkurrens skapas. Huvudentreprenörsansvaret behöver vidareutvecklas och samverkan mellan branschen och övervakande myndigheter utvecklas.

Byggbranschen behöver fler skickliga och välutbildade yrkesarbetare med fullt fokus på produktivitet, vilket möjliggörs genom utveckling av material, metodval och tekniska hjälpmedel.

Goda anställningsvillkor ger branschen en högre attraktionskraft såväl som ett välbehövligt tryck mot innovation och utveckling.

Arbetsmiljöfrågorna och det systematiska arbetsmiljöarbetet behöver stärkas och samverkan i dessa frågor är essentiellt om parternas mål om en nollvision ska uppnås. Parterna behöver samla fältet så att samtliga aktörer kan nå en godtagbar branschstandard. Skyddsombudens viktiga uppdrag måste göras mera åtråvärt.

Byggnadsarbete är utvecklande och berikande på många olika sätt. Vi har en välutbildad yrkesarbetarkår som arbetar i ur och skur med bra produktivitet och hög arbetsmoral.

En byggnadsarbetare har en god levnadsstandard. Det är inte rimligt att man efter ett hårt och idogt arbetsliv kan komma att få avsluta sina dagar med knappa medel och ekonomiskt bryderi istället för att skörda frukterna av sitt arbete genom en värdefull och meningsfylld ålderdom. Byggnads föreslår att Parterna tar ansvar för ett rikare och tryggare liv efter ett livslångt arbetsliv genom extra avsättningar till avtalspensionen.

Det är en styrka i att LO förbunden nu återigen enats kring en samordning inför 2017 års avtalsrörelse. Den samordning förbunden nu enas kring kan beskrivas som en traditionell låglönesatsning.

En skillnad mot tidigare låglönesatsningar, som gjorts på kollektivavtalsnivå, innebär denna gång att varje individ med en lön under en viss nivå ska få del av satsningen. På detta sätt kan vi undvika att svagare grupper får sämre utfall, vi tar ett gemensamt ansvar för Sveriges ekonomi och en solidarisk samordning minskar risken för att enskilda förbund pressas till försämringar i kollektivavtalen.

De gemensamma krav som Byggnads ställt sig bakom innebär löneökningar med 2,8 procent för alla som tjänar 24 000 kronor och mer. Alla som tjänar mindre än 24 000 kronor i månaden ska få en löneökning med minst 672 kronor per månad. Även avtalens lägstalöner ska höjas med minst 672 kronor i månaden.

Såväl avtalens lägsta löner som semesterlön och andra ersättningar i kollektivavtalen höjs i proportion till lönerna i allmänhet.

En viktig princip som slås fast i samordningsdokumentet är att lågavlönade inte ska behöva "betala" sin något högre procentuella löneökning med försämringar av andra villkor.

Svenska Byggnadsarbetareförbundets yrkande gentemot VVS Företagen inför 2017 års avtalsrörelse gällande Teknikinstallationsavtalet VVS & Kyl

Bakgrund

En grundförutsättning för en positiv utveckling av branschen är enligt Byggnads att branschen kan erbjuda de anställda utveckling och trygghet i arbetslivet. Därför behövs flera förändringar av avtalet.

Byggnads har anslutit sig till LO:s samordning.

Ekonomiska yrkanden inför 2017 års avtalsförhandlingar

Svensk ekonomi befinner sig i en konjunkturuppgång. Näringslivets lönsamhet är bra och inflationen är på väg upp. Ett tecken på den svenska konjunkturförbättringen är att investeringarna har ökat under de senaste åren. De här ökningarna var en viktig förklaring till att tillväxten ökade i Sverige. Det är främst investeringar i byggnader, anläggningar och bostäder som ökar. De närmaste åren förväntas bygginvesteringarna fortsätta att öka. Boverkets prognos för perioden fram till 2025 är att det behövs byggas över 700 000 nya bostäder. Under 2016 påbörjades byggandet av 64 000 bostäder och under 2017 beräknas 67 000 nya bostäder börja byggas. I dagsläget är det främst kapaciteten inom byggsektorn som bromsar ett ökat byggande. Genom en fortsatt god löneutveckling lockas fler unga att söka sig till branschen. Våra medlemmar är med och bidrar till företagets vinst genom sitt arbete och ska därför ha en berättigad andel av denna i form av löneökningar.

Av denna anledning yrkar Byggnads att:

en överenskommelse träffas om löneökningar med 2,8 % dock med ett lägsta utrymme om 672 kr per månad räknat per individ inom avtalsområdet,

utgående löner och samtliga nivåer i avtalet höjs med minst 2,8 %,

avtalets lägstlön höjs med ett värde som motsvarar löneökningarna enligt första punkten ovan inom avtalsområdet.

§ 3 Arbetstid

Möjlighet till vila är en central del för arbetstagarens arbetsmiljö. Även arbetstagare som har beredskap måste få möjlighet till återhämtning och nattvila. Att ha möjlighet att komma utvilad till arbetet är en förutsättning för en säker arbetsmiljö. Avtalets bestämmelse om ersättning vid kompensationsvila är dessutom diskriminerande gentemot timavlönade.

Av denna anledning yrkar Byggnads att:

det i 4.3 andra stycket görs ett tillägg så att arbetstagare som har arbetat under beredskap och som på grund av detta inte fått minst 7 timmars sammanhängande nattvila mellan kl. 21 och 05 omedelbart ska erhålla kompensationsvila i sådan omfattning att arbetstagaren får 7 timmars sammanhängande vila om det inte finns

särskilda skäl och arbetstagaren godkänner att ledighet inte ska utgå. I det fall kompensationsvila förläggs till ordinarie arbetstid ska inget löneavdrag göras/har arbetstagaren rätt till bibehållen lön,

3.2 får ett tillägg: För arbete under beredskapstjänst betalas övertidsersättning eller, om överenskommelse mellan arbetsgivaren och arbetstagarens har träffats, ges kompensationsledighet. Har arbetstagaren på grund av beredskap inte fått sju timmars sammanhängande nattvila ska kompensationsledighet för nattvila också utgå enligt § 3 4.3,

mom 4.3.1 och 4.5 ändras så att om dygnsvila eller veckovila förläggs till ordinarie arbetstid så har arbetstagaren bibehållen lön oavsett löneform.

§ 4 Frånvaro

I avtalsbestämmelsen ersätts timavlönade och månadsavlönade på olika sätt vid permittering. Arbetstidsförkortningen måste byggas ut för att uppnå visionen om "En hel människa efter ett helt arbetsliv".

För att komma tillrätta med detta yrkar Byggnads att:

punkten 6.6 ändras så att arbetstagare med timlön och månadslön ersätts på samma sätt vid permittering,

antalet ATF-timmar ökas till 40 timmar.

§ 5 Löner

Avtalets lönetabell D: VVS - Lägstlön för övriga arbetare har för låga fördelningstal och lönenivåer. Dessa fördelningstal och nivåer måste höjas till en rimlig nivå. Dessutom måste begreppet övrig arbetare i förhållande till specialarbetare samt lönen under tiden fram till dess man blir specialarbetare tydliggöras i avtalet.

Av dessa anledningar yrkar Byggnads att:

Fördelningstalen och lönenivåerna i tabellerna C och D höjs.

§ 7a, b Resor m.m.

Avtalets bestämmelser behandlar arbetstagare med timlön och månadslön på olika sätt.

Av denna anledning yrkar Byggnads att:

restidsersättning § 7 a mom 5 och mom 9 ändras så att även timavlönade ska få bibehållen lön,

restidsersättningen i § 7 b mom 5 ändras så att månadsavlönade ska få bibehållen lön samt att restidsersättningen inte inkluderar semesterlön.

§ 8 Semester

Huvudsemestern ska förläggas under sommarmånaderna i enlighet med semesterlagens föreskrifter. Det är av vikt att samma regler gäller både för kylföretag som för VVS-företag. Det är också lämpligt att all semesterlön utbetalas i samband med semestern oavsett om arbetstagaren är avlönad per timme eller per månad.

Av denna anledning yrkar Byggnads att:

huvudsemestern för kylföretagen förläggs under samma period som VVS-företagen 1 juni-31 augusti och inte som idag 15 maj-15 september,

Semesterlön för rörliga lönedelar för månadsavlönade ska utbetalas i samband med semestern.

§ 9 Utbetalning av lön m.m.

Då företag går i konkurs är det vanligt att arbetstagare står utan möjlighet att komma åt sina lönespecifikationer då dessa i allt högre utsträckning numera endast lämnas ut elektroniskt och systemen stängs ner i samband med att företag försätts i konkurs. Arbetstagaren står då utan möjlighet att få ut rätt ersättning ur den statliga lönegarantin.

För att komma tillrätta med detta problem yrkar Byggnads att:

mom 4 ändras så att arbetstagaren ska ha rätt att på begäran få ut lönespecifikationerna i fysisk form.

Bilaga 6 – Särskilda regler vid in- och utlåning av arbetstagare mellan företag

Regeln missbrukas av företag på ett oacceptabelt sätt.

Av denna anledning yrkar Byggnads att:

punkten 4 ändras så att in- och utlåning får ske under högst 10 arbetsdagar utan iakttagande av punkterna 5-6.

Lönebilagan

Arbetstagare under utbildning och företagslärlingar som inte går på ackord behandlas i lönehänseende sämre än de som går på ackord.

Av denna anledning yrkar Byggnads att:

texten i Tabell B ändras så fördelningstalet beräknas på yrkesarbetarlön istället för på lägsta tim- och månadslön. Med yrkesarbetarlön avses lönen för den arbetstagare som lärlingen arbetar med för tillfället.

Utbildningsavtalet

Arbetstagare under utbildning ska ersättas på ett mer rimligt sätt vid övernattnings på utbildningsort.

Av denna anledning yrkar Byggnads att:

Utbildningsavtalet § 9 mom 1 (och lönetabell H) ändras genom att utbildningstillägget vid övernattnings på utbildningsort höjs till det skattefria beloppet.

Övriga yrkanden

Ökad avsättning till avtalspension SAF/LO

Enligt prognoser kommer dagens pensionsavsättning inte att räcka för att arbetstagarna ska kunna leva ett drägligt liv även efter pensionering.

Av denna anledning yrkar Byggnads att:

det sker en extra avsättning till avtalspension SAF/LO.

Graviditetspenning

Bestämmelsen föll bort i 2016 års avtalstryck och måste tillbaka in i avtalet. Parterna har ett gemensamt intresse av att öka andelen kvinnor i branschen. Kvinnor som blir gravida får inte arbeta i ett fysiskt ansträngande arbete eller i en riskfylld arbetsmiljö. De arbetstagare som inte får arbeta på grund av graviditet går med nuvarande lydelse av bestämmelsen därför miste om möjlighet till ersättning för det fall graviditetspenning beviljas för en längre period än 3 månader. Av denna anledning yrkar vi att:

tidsbegränsningen för rätten till föräldralön i samband med havandeskap tas bort

---

Utöver ovan anförda yrkanden gäller LO-samordningens avtalsyrkanden.

Utöver dessa framförda yrkanden förbehålles rätten att under förhandlingarnas gång framföra ytterligare yrkanden.

Stockholm den 27 januari 2017

Mottages

Torbjörn Hagelin
Avtalssekreterare
Svenska Byggnadsarbetareförbundet

Anita Hagelin
Biträdande förhandlingschef
VVS Företagen